

ODŮVODNĚNÍ

vyhlášky o žádostech podle zákona o doplňkovém penzijním spoření

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Dne 24. března 2020 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 119/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti regulace podnikání na finančním trhu (dále jen „změnový zákon“). Součástí tohoto zákona je novela zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření obsahující mimo vytvoření nového podnikatelského oprávnění pro samostatného zprostředkovatele doplňkového penzijního spoření a zmocnění pro Českou národní banku k vydání prováděcího právního předpisu, který stanoví podrobnosti náležitostí žádosti o oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele, její formáty a další technické náležitosti.

Doposud byla problematika náležitostí žádostí podle zákona o doplňkovém penzijním spoření součástí vyhlášky č. 233/2009 Sb.¹, která by měla být zrušena, neboť

- značný počet novel této vyhlášky, kdy docházelo k jejímu rozšiřování (zahrnutí zákona o kolektivním investování, zákona o důchodovém spoření, zákona o doplňkovém penzijním spoření) a následně k jejímu zúžení v souvislosti s vydáním samostatných vyhlášek o žádostech (podle zákona o investičních společnostech a investičních fondech a zákona o podnikání na kapitálovém trhu), nepřispěl k její přehlednosti;
- informace, které má předložit žadatel o povolení k činnosti úvěrové instituce, budou stanoveny přímo použitelnými nařízeními Komise² a po nabytí jejich účinnosti se náležitosti žádostí o povolení k činnosti banky a družstevní záložny obsažené ve vyhlášce stanou bezpředmětnými;
- zbývající část stávající vyhlášky upravující náležitosti žádostí o povolení k činnosti pobočky zahraniční banky, souhlas s vedoucí osobou ve finanční a smíšené holdingové osobě a rozšířenou nově o náležitosti žádostí o povolení k přeměnám bank a družstevních záložen a o jiné souhlasy v návaznosti na připravovanou novelu zákona o bankách a zákona o spořitelních a úvěrních družstvech bude upravena novou samostatnou vyhláškou.

Promítnutí novely zákona o doplňkovém penzijním spoření do této vyhlášky proto nepovažuje Česká národní banka za efektivní a jako vhodnější způsob úpravy navrhuje vyčlenění problematiky žádostí podle zákona o doplňkovém penzijním spoření z vyhlášky č. 233/2009 Sb. a vydání nové samostatné vyhlášky k zákonu o doplňkovém penzijním spoření.

¹ Vyhláška č. 233/2009 Sb., o žádostech, schvalování osob a způsobu prokazování odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti osob, která původně upravovala žádosti dle zákona o bankách, zákona o spořitelních a úvěrních družstvech, zákona o kolektivním investování, zákona o podnikání na kapitálovém trhu, zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření.

² Regulatory Technical Standards under Article 8(2) of Directive 2013/36/EU on the information to be provided for the authorisation of credit institutions, the requirements applicable to shareholders and members with qualifying holding and obstacles which may prevent the effective exercise of supervisory powers. Implementing Technical Standards under Article 8(3) of Directive 2013/36/EU on standards, templates and procedures for the provision of the information required for the authorisation of credit institutions.

Předkládaný návrh vyhlášky přebírá z dosavadní vyhlášky č. 233/2009 Sb. úpravu žádostí týkajících se penzijních společností a účastnických fondů a jejich depozitáře a nově stanovuje podrobnosti náležitostí žádosti o udělení oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele. Dále jsou do něj promítnuty změny v souvislosti s ukončením důchodového spoření (zákon č. 426/2011 Sb.). Další změny směřují ke sjednocení s ostatními vyhláškami upravujícími žádosti, konkrétně jde o náležitosti týkající se vedoucích osob a osob s kvalifikovanou účastí.

Nově bude pro všechny žádosti jeden společný vzor tiskopisu, odlišnosti mezi jednotlivými žádostmi budou pouze v přílohách, které žadatel v návaznosti na konkrétní žádost bude předkládat k prokázání splnění zákonných podmínek pro udělení požadovaného povolení. Výjimku představuje vzor žádosti o oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele, který v důsledku odlišné formulace zmocnění pro vydání vyhlášky (stanovení podrobností náležitostí žádosti) není součástí vyhlášky. Vzor této žádosti však bude uveřejněn na internetových stránkách České národní banky, kde bude žadatelům k dispozici.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Návrh vyhlášky je v souladu se zmocněním uvedeným v ustanovení § 170 zákona o doplňkovém penzijním spoření.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná vyhláška není transpozičním předpisem. Návrh předkládané vyhlášky pak pouze v souladu s příslušným zmocněním v zákonu o doplňkovém penzijním spoření podává výčet příloh k prokázání splnění požadavků stanovených tímto zákonem. Jedná se tedy o čistě národní úpravu.

Předkládaný návrh vyhlášky je slučitelný s právem Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Zákon o doplňkovém penzijním spoření s vydáním prováděcího předpisu výslovně počítá.

Promítnutí změnového zákona, resp. změny zákona o doplňkovém penzijním spoření, do vyhlášky č. 233/2009 Sb., považuje Česká národní banka již za neefektivní, neboť v blízké budoucnosti se předpokládá zrušení této vyhlášky v návaznosti na vydání přímo použitelných předpisů Evropské unie upravujících informace, které musí žadatel o povolení k činnosti úvěrové instituce předložit povolovací autoritě. Dále po všech v minulosti provedených úpravách (vydání samostatných vyhlášek podle zákona o investičních společnostech a investičních fondech a zákona o podnikání na kapitálovém trhu) a promítnutí četných novel výchozích zákonů se dosavadní vyhláška již stává nevyhovující a nepřehlednou.

Vyčlenit problematiku podle zákona o doplňkovém penzijním spoření z vyhlášky č. 233/2009 Sb. a vydat novou samostatnou vyhlášku podle uvedeného zákona považujeme za vhodnější a uživatelsky komfortnější řešení.

Novela zákona o doplňkovém penzijním spoření upravující náležitosti žádosti o oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele s vydáním vyhlášky výslovně počítá.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále

sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty.

Návrh vyhlášky nemá dopad na podnikatelské prostředí, případné administrativní náklady vyplývají již přímo ze zákona o doplňkovém penzijním spoření.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní sociální dopady, včetně dopadů na rodiny, ani nemá žádné dopady na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla diskriminační.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava má dopad na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů.

Navrhovaná právní úprava je v souladu nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Návrh vyhlášky je rovněž v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Požadavky vyplývající z návrhu zákona o doplňkovém penzijním spoření promítnuté do návrhu vyhlášky upravující náležitosti žádostí podle tohoto zákona nepředstavují oproti dosavadní právní úpravě navýšení rozsahu zpracování osobních údajů; to zahrnuje i údaje týkající se svéprávnosti (zvláštní kategorie osobních údajů) a rozsudků v trestních věcech a trestných činů. Správní činnost a postupy České národní banky jsou dlouhodobě ustálené, transparentní a důvěryhodné, a to včetně náležitého zacházení s osobními údaji. Poskytnuté osobní údaje obsažené v tiskopisu žádosti a jeho přílohách Česká národní banka zpracovává výhradně pro účely související s plněním svých povinností ve správním řízení o konkrétní žádosti a pro účely dohledu nad finančním trhem, včetně případných vedení správních řízení „sankčního charakteru“, zejména řízení o uložení opatření k nápravě a o uložení pokuty. Právním základem pro zpracování osobních údajů je jednak nezbytnost jejich zpracování při plnění právní povinnosti § 33 odst. 3, § 35 odst. 5, § 39 odst. 4, § 44 odst. 1, § 65 odst. 1, § 69 odst. 4, § 77b odst. 1, § 96 odst. 5, § 97 odst. 8 písm. c), § 109 odst. 6, § 111 odst. 2, § 113 odst. 8 zákona o doplňkovém penzijním spoření a dále při plnění úkolů ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen.

Těmito úkoly prováděnými ve veřejném zájmu, resp. úkoly prováděnými při výkonu veřejné moci, jsou v obecné rovině úkoly uvedené v § 1 odst. 1 a § 2 odst. 2 zákona o České národní bance. V návaznosti na toto obecné vymezení pak specifikaci a konkretizaci těchto úkolů obsahují zejména § 44 a § 44b zákona o České národní bance. V této souvislosti jsou údaje týkající se duševního zdraví fyzické osoby údaji o zdravotním stavu takové osoby, přičemž tyto údaje spadají do tzv. zvláštní kategorie osobních údajů. Zpracování těchto údajů je nezbytné z důvodu významného veřejného zájmu, jímž je stabilita finančního trhu v České republice zajišťovaná prostřednictvím výkonu dohledu; ve vztahu k údajům týkajícím se svéprávnosti v souvislosti s výkonem dohledu je jejich zpracování zakotveno v § 44b odst. 7

zákona o České národní bance. Obdobně je toto ustanovení relevantní s ohledem na zpracování osobních údajů týkajících se rozsudků v trestních věcech a trestných činů, jejichž zpracování nelze vyloučit v souvislosti se zjišťováním bezúhonnosti.

Pro řádný výkon dohledových činností v oblasti pokryté zákonem o doplňkovém penzijním spoření, resp. návrhem této vyhlášky, je zpracování osobních údajů nezbytné. Výkon těchto činností nelze zajistit bez zpracování osobních údajů nebo efektivnějším způsobem či jinými prostředky, jež by byly pro soukromí méně invazivní. Zpracování osobních údajů je ve vztahu k vymezeným účelům také přiměřené, jelikož je zpracováním možné těchto účelů dosáhnout a zároveň nejsou překročeny meze toho, co je pro naplnění účelů skutečně nezbytné.

Zaměstnanci České národní banky jsou ze zákona povinni zachovávat mlčenlivost ve služebních věcech při výkonu své činnosti. Údaje a informace získané v rámci správního řízení jsou dostatečným způsobem zabezpečeny a mají k nim přístup pouze zaměstnanci, kteří konkrétní žádost vyřizují, případně se k ní vyjadřují nebo o ní rozhodují. Všichni zaměstnanci České národní banky přicházející do styku s osobními údaji se musí řídit pokyny upravujícími organizační zajištění, zásady a pravidla zpracování osobních údajů a jejich ochranu Českou národní bankou podle uvedeného nařízení a i dalšími vydanými vnitřními postupy souvisejícími s ochranou osobních údajů.

Veškeré podklady, které Česká národní banka s žádostí obdrží, jsou uchovány po dobu stanovenou právními předpisy a pokyny České národní banky pro organizaci spisové služby a archivnictví v České národní bance, přičemž tyto podklady Česká národní banka nikomu nezpřístupňuje, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.

Česká národní banka zveřejňuje o povoleném subjektu pouze informace v rozsahu povinně uveřejňovaných informací daným příslušným zákonem, a to v souvislosti s povinností vést seznam, resp. registr regulovaných osob, který je veřejně přístupný na internetových stránkách České národní banky.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh vyhlášky je v souladu s rozsahem zmocnění podle § 170 zákona o doplňkovém penzijním spoření a v žádném směru nepřesahuje kompetence České národní banky.

Česká národní banka vykonává v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, dohled nad subjekty finančního trhu a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování zákonů a dalších prováděcích právních předpisů i podmínek, za nichž bylo oprávnění uděleno. Česká národní banka je správním orgánem a je kompetentní rozhodovat ve věcech, které spadají do její působnosti. Působnost a odpovědnost jednotlivých útvarů při výkonu dohledu jsou v České národní bance stanoveny vnitřním předpisem, organizační struktura České národní banky je k dispozici veřejnosti na jejích internetových stránkách. Pro výkon činnosti České národní banky jsou nastaveny odpovídající kontrolní mechanismy, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány.

Právní předpisy, které upravují povolovací řízení, jsou uveřejněny na internetových stránkách České národní banky. Na internetových stránkách bude možné nalézt výklady a odpovědi na časté dotazy týkající se subjektů, které vykonávají činnost podle příslušného zákona.

Potenciální korupční riziko může vzniknout v souvislosti s rozhodováním o udělení oprávnění k činnosti, ale je zcela minimální s ohledem na nastavené kontrolní mechanismy v rámci České národní banky a možnost zákonného přezkumu rozhodnutí České národní banky. Podmínky pro udělení oprávnění k činnosti jsou vymezeny přímo zákonem o doplňkovém penzijním spoření. Vyhláška kromě náležitostí, které již stanoví zákon, specifikuje doklady a údaje, kterými se splnění zákonné podmínky dokládá. Při splnění zákonných podmínek

vzniká žadateli nárok na udělení oprávnění. Řízení ve věci žádosti o udělení oprávnění se řídí správním řádem. Neúspěšný žadatel má právo podat rozklad, který přezkoumává bankovní rada České národní banky. Proti pravomocnému rozhodnutí České národní banky je možná obrana ve správním soudnictví.

U navrhované vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení podle metodiky CIA (Corruption Impact Assessment) korupční rizika zjištěna.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

10. Konzultace

Návrh vyhlášky byl v březnu 2019 konzultován s Ministerstvem financí a dotčenými asociacemi subjektů působících na finančním trhu (Asociace penzijních fondů, Česká asociace společností finančního poradenství a zprostředkování).

Meziresortní připomínkové řízení k návrhu vyhlášky proběhlo od 25. listopadu do 13. prosince 2019. Návrh vyhlášky byl zaslán znovu ke konzultaci též dotčeným asociacím. Zásadní připomínky uplatnilo Ministerstvo vnitra, které požadovalo v rámci žádosti o převod obhospodařování účastnických fondů uvést informace požadované za převáděné fondy formou taxativního výčtu. Připomínce bylo vyhověno definováním minimálního rozsahu předkládaných informací. Dalším dvěma zásadním připomínkám formulačního charakteru bylo vyhověno.

Zásadní připomínky uplatnilo rovněž Ministerstvo spravedlnosti. První dvě připomínky směřovaly k údajům požadovaným po osobách s úzkým propojením a s kvalifikovanou účastí a k požadavku uvádět identifikační údaje 10 největších společníků těchto osob. Prvním dvěma připomínkám bylo vyhověno (vyžadován pouze údaj o výši podílu na hlasovacích právech). Další zásadní připomínka směřovala k pojmu „jiná osoba s obdobnou působností“. Poslední zásadní připomínkou byl požadavek na vypuštění formulace „podoba akcií“, která neodpovídá současné terminologii soukromého práva. Připomínce bylo vyhověno.

Vypořádání připomínek bylo s připomínkovými místy projednáno a vyhláška je předkládána bez rozporu.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vnitřní soudržnosti.

Na základě čl. 3.8 písm. g) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) nebylo u vyhlášky provedeno samostatné hodnocení dopadů regulace, neboť hodnocení dopadů je obsaženo již v RIA k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti regulace podnikání na finančním trhu. Současně nejsou v návrhu identifikovány nové dopady a návrh prováděcího právního předpisu není zpracován nad rámec provedené RIA k návrhu uvedeného zákona.

Vyhláška byla navržena do Plánu vyhlášek na rok 2019 s tím, že se neprovede hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA).

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1

Tento paragraf obsahuje výčet žádostí podle zákona o doplňkovém penzijním spoření, které jsou předmětem úpravy vyhlášky.

K § 2

Tento paragraf definuje některé pojmy, které vyhláška používá a jejichž definování by mělo zpřehlednit a zjednodušit orientaci pro konečné uživatele, neboť jde o pojmy, které se ve vyhlášce několikrát opakují a jejichž obsah je věcně obsáhlý. Většina pojmů obsahově odpovídá jejich definičnímu vymezení v jiných vyhláškách, které stanoví v souladu s příslušným sektorovým zákonem náležitosti žádosti k výkonu příslušné činnosti.

Jde např. o definici dokladů k posouzení důvěryhodnosti. Jde o soubor informací a údajů podávající výčet podkladů k vyhodnocení bezúhonnosti dané osoby a její dosavadní činnosti. Česká národní banka při posuzování důvěryhodnosti zohledňuje jak dodržování právních a etických pravidel, tak i morální profil posuzované osoby a její integritu. Česká národní banka přihlíží zejména k tomu, zda posuzovaná osoba byla v minulosti odsouzena pro trestný čin, zda jí v souvislosti s výkonem povolání, zaměstnání, funkce nebo podnikatelské činnosti nebyla uložena sankce za přestupek nebo povinnost k náhradě škody, zda dostala svým povinnostem vůči orgánu dohledu (dozoru) a zda dbala zásad poctivého obchodního styku.

Pokud jde o trestní bezúhonnost, prokazuje se výpisem z Rejstříku trestů a dokladem o bezúhonnosti vydaným cizím státem v případě, že osoba je občanem cizího státu, měla zde sídlo nebo se po stanovenou dobu zde zdržovala nebo podnikala. Fyzická osoba, která je občanem České republiky, bude muset, naplňuje-li danou podmínku, rovněž doložit doklad o bezúhonnosti vydaný cizím státem. Za doklad o bezúhonnosti vydaný cizím státem se v případě fyzické osoby, která měla nebo má bydliště v jiném členském státě Evropské unie nebo která je nebo byla státním příslušníkem jiného členského státu Evropské unie, považuje rovněž výpis z Rejstříku trestů, jehož přílohou jsou i informace o pravomocných odsouzeních fyzické osoby za trestné činy a o navazujících údajích o těchto odsouzeních zapsaných v evidenci tohoto státu (§ 13 odst. 2 a 3 ve spojení s § 16g zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů).

Výpis z evidence Rejstříku trestů se k žádosti nedokládá, s výjimkou posledně uvedeného případu výše, a to v návaznosti na oprávnění České národní banky k podání žádosti o výpis z evidence Rejstříku trestů podle § 44b odst. 7 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů. Pro vyžádání výpisu z evidence Rejstříku trestů však musí mít Česká národní banka k dispozici osobní údaje fyzické osoby v rozsahu požadavků pro elektronické podání žádosti orgánem státní správy (u fyzických osob jde např. o rodné číslo, rodné příjmení, pohlaví, stát narození).

Další používaný pojem jsou finanční výkazy obsahující výčet dokumentů k vyhodnocení finančního zdraví sledovaných osob tak, aby do regulovaného sektoru vstupovaly osoby s transparentními a dostatečnými finančními zdroji.

Tam, kde zákon stanoví podmínku týkající se osob s úzkým propojením, vyhláška používá pojem údaje o osobách s úzkým propojením obsahující výčet informací o těchto osobách, aby Česká národní banka mohla kvalifikovaně vyhodnotit, zda jsou splněny požadavky zákona. Součástí tohoto pojmu jsou též identifikační údaje osoby za 10 největších společníků podle podílu na hlasovacích právech, nebo za všechny společníky, má-li jich právnická osoba méně než 10, a údaje o výši jejich podílu na základním kapitálu nebo hlasovacích právech

v případě, že osoba s úzkým propojením je právnická osoba. Navrhovaná změna má přispět k získání informací pro zajištění skutečné znalosti skupiny. Doposud je České národní bance předkládán popis skupiny (znázornění) vzájemných vazeb členů skupiny, identifikace jejich členů, vč. jejich domicilu. Tento popis však logicky zahrnuje pouze přehled subjektů, které žadatel do skupiny sám zařadí a nedává České národní bance jakoukoli možnost ověřit, že seznam osob tvořících tento okruh je skutečně úplný. Uvedené doplnění odstraňuje nedostatky stávající úpravy, která byla nedostatečná a nedávala České národní bance možnost ověřit, zda vazba žadatelem označená jako úzké propojení již dále nepokračuje („neprorůstá“ do jiných pater organizace skupiny).

Vyhláška rovněž definuje pojem strategický záměr. Účelem je zjistit motivaci a další zájmy související s držením kvalifikované účasti. Součástí tohoto pojmu je i předpokládaná míra zapojení do řízení penzijní společnosti. Nejde jenom o vysvětlení přímého zapojení do obchodního vedení, ale i vysvětlení způsobu výkonu hlasovacích práv na valné hromadě a dále, jak bude osoba s kvalifikovanou účastí či ovládající osoba sledovat významné záležitosti týkající se penzijní společnosti (obchodní strategii, finanční a nefinanční klíčové ukazatele výkonnosti, rizika, kterým je penzijní společnost vystavena, kapitálovou strukturu penzijní společnosti, způsob, jakým je penzijní společnost spravována apod.). Míra zapojení může být dána výší podílu osoby a jejím zájmem aktivně se zapojit do rozhodování o jejím zastoupení ve vedení penzijní společnosti a volených orgánech. Informace o míře zapojení by měla být posuzována v kontextu s některými informacemi uvedenými v dokladu souvisejícím s nabytím nebo zvýšením kvalifikované účasti.

Vyhláška dále pro zjednodušení textu zavádí pojem regulovaná instituce, kterou je pro účely vyhlášky osoba se sídlem v jiném členském státě podléhající dohledu v tomto státě, jejíž předmět činnosti je obdobný činnosti banky, spořitelního a úvěrního družstva, obchodníka s cennými papíry, pojišťovny, zajišťovny, platební instituce, instituce elektronických peněz nebo správce informací o platebním účtu nebo jejíž předmět činnosti je jiná regulovaná činnost vykonávaná na finančním trhu.

Vyhláška dále pro účely této vyhlášky definuje pojem vedoucí osoba, kterou je člen statutárního orgánu, statutární orgán, výkonný ředitel nebo osoba, která jiným způsobem skutečně řídí činnost právnické osoby.

K § 3

Ustanovení § 3 se týkají dokladů osvědčujících splnění podmínek podle § 31 odst. 1 a § 32 zákona o doplňkovém penzijním spoření.

Údaje a doklady, které jsou požadovány od žadatelů k prokázání splnění zákonných podmínek, představují standardní rámec nezbytný pro rozhodnutí o žádosti. Z velké části je přebírán text z dosavadní vyhlášky č. 233/2009 Sb., jejíž součástí byla problematika žádostí o povolení podle zákona o doplňkovém penzijním spoření. Případné rozdíly jsou většinou dány podrobnějším rozpracováním některých podkladů tak, aby byly sjednoceny podklady týkající se identických oblastí upravených v jiných obdobných vyhláškách. Jde zejména o výčet příloh obsahujících doklady k posouzení důvěryhodnosti žadatele, osob s kvalifikovanou účastí a vedoucích osob.

Změny v těchto požadavcích, které jsou postupně implementovány do vyhlášek upravujících náležitosti žádosti o povolení k činnosti, byly vyvolány zejména právními předpisy a přímo použitelnými předpisy Evropské unie, které tyto oblasti již upravují, a změnami vnitrostátních právních předpisů, zejména v oblasti použité terminologie (např. nový občanský zákoník, zákon č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva).

V souvislosti s posuzováním kvalifikovaných účastí je pro Českou národní banku nezbytné ověřit, že okruh žadatelů o udělení souhlasu k nabytí nebo navýšení kvalifikované účasti na regulovaném subjektu je konečný, tj. že zde neexistuje žádný další subjekt, který by byl držitelem kvalifikované účasti (např. z titulu vykonávání významného vlivu), a měl proto disponovat příslušným souhlasem. Z uvedených důvodů se navrhuje, aby v rámci informování o právní osobě žádající o udělení souhlasu k nabytí nebo navýšení kvalifikované účasti byl předložen též seznam 10 největších společníků této osoby, včetně údajů o výši jejich podílu. Smyslem navrhované změny není rozšíření okruhu osob kvalitativně posuzovaných ze strany České národní banky nad rámec stávající úpravy (příp. rozšíření okruhu osob, které by musely požádat o příslušný souhlas), ale pouze poskytnutí informací nezbytných pro řádné zmapování skupiny. Z pohledu České národní banky by uvedená úprava pro dotčené subjekty neměla představovat novou administrativní zátěž, a to vzhledem k obecné povinnosti právnických osob vést seznam svých společníků.

K § 4

Podle § 39 odst. 4 zákona o doplňkovém penzijním spoření je třeba k výkonu funkce vedoucí osoby souhlas České národní banky. Vedoucí osobou je člen statutárního orgánu, statutární orgán, výkonný ředitel nebo osoba, která jiným způsobem skutečně řídí činnost právní osoby. Vyhláška uvádí výčet dokladů k prokázání podmínek uvedených v § 39 odst. 2 zákona o doplňkovém penzijním spoření, zejména podmínky důvěryhodnosti vedoucí osoby a její odborné způsobilosti, jako jsou například informace o dosavadním působení této osoby v jiných právnických osobách, a to ve funkcích ve volených orgánech i mimo tyto orgány. Výčet požadovaných dokladů představuje standardní rámec pro vyhodnocení těchto osob a směřuje k prokázání podmínek uvedených v § 39 odst. 2 a 3 zákona o doplňkovém penzijním spoření.

K § 5

Ustanovení se týká registrace další činnosti penzijní společnosti, která je prováděna podnikatelsky, a prokázání splnění podmínek uvedených v § 35 zákona o doplňkovém penzijním spoření. Obsah požadovaných dokladů vychází z § 25 vyhlášky č. 233/2009 Sb., do kterého byla promítnuta změna § 35 odst. 6 zákona o doplňkovém penzijním spoření na základě zákona č. 399/2012 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o pojistném na důchodové spoření.

K § 6

Ustanovení obsahuje výčet dokladů k prokázání splnění podmínek podle § 44 odst. 3 zákona o doplňkovém penzijním spoření, které souvisejí s nabytím nebo zvýšením kvalifikované účasti tak, že dosáhne nebo překročí 20 %, 30 % nebo 50 %, anebo s ovládnutím penzijní společnosti. Navrhovaná úprava vychází z vyhlášky č. 233/2009 Sb. a navrhované změny směřují ke sjednocení dokladů a informací souvisejících s nabytím nebo zvýšením kvalifikované účasti s jinými vyhláškami, jejichž obsahem je rovněž problematika spojená s výčtem dokladů při žádosti o souhlas k nabytí kvalifikované účasti (např. vyhlášky č. 1/2018 Sb., č. 309/2017 Sb.). Zároveň se zde doplňují další informace nezbytné pro vyhodnocení osoby s kvalifikovanou účastí na penzijní společnosti a zejména informace o osobě, která by mohla vykonávat vliv na tuto penzijní společnost.

K § 7

Ustanovení obsahuje úpravu povolení k přeměně penzijní společnosti, kterou lze podle zákona uskutečnit pouze vnitrostátní fúzí sloučením penzijních společností. Navržená úprava vychází z textu § 21 vyhlášky č. 233/2009 Sb.

K § 8 až § 13

Ustanovení se týkají povolení k vytvoření účastnického fondu, povolení k převodu všech účastnických fondů na jinou penzijní společnost, povolení sloučení účastnických fondů, schválení změn statutu účastnického fondu, odnětí povolení k činnosti penzijní společnosti a odnětí povolení k vytvoření účastnického fondu. V zásadě přebírají text z dosavadní vyhlášky č. 233/2009 Sb. (§ 21, 25a až 25g) s drobnými převážně formulačními změnami.

K § 14

Ustanovení § 14 souvisí se zavedením institutu samostatného zprostředkovatele podle § 77a zákona o doplňkovém penzijním spoření. Zprostředkování doplňkového penzijního spoření a jeho vyčlenění z působnosti zákona o podnikání na kapitálovém trhu představuje v zásadě nejvýznamnější změnu oproti vyhlášce č. 233/2009 Sb., pokud jde o problematiku spojenou se žádostmi o udělení povolení či souhlasu v oblasti doplňkového penzijního spoření.

Podle zákona o doplňkovém penzijním spoření je jednou z podmínek udělení oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele, aby měl sídlo nebo pobočku v České republice. Pokud údaj o sídle není dostupný v informačních systémech veřejné správy, měl by žadatel k žádosti přiložit doklad o sídle žadatele nebo pobočky.

Součástí dokladů k posouzení důvěryhodnosti je i doklad o bezúhonnosti vydaný cizím státem. V případě, že cizí stát tento doklad nevydává, je náležitostí žádosti potvrzení dotčené osoby o její bezúhonnosti ověřené soudem, úřadem k tomu oprávněným nebo notářem příslušného cizího státu.

Dále je součástí předkládaných dokladů smlouva o povinném pojištění. Předložení této smlouvy vyplývá z § 77a písm. d) zákona. Požadavek na předložení již uzavřené smlouvy s pojišťovnou nepředstavuje nereálný a administrativně zatěžující požadavek. Smlouvu lze uzavřít s odkládací podmínkou (účinnosti může smlouva nabýt okamžikem zápisu žadatele do registru). Česká národní banka se smlouvami ze strany žadatele zabývá pouze za účelem ověření, zda je jimi prokázáno splnění podmínek pro udělení oprávnění k činnosti.

Vyhláška u ovládající osoby, která je regulovanou institucí, připouští namísto dokladu o důvěryhodnosti předložit jako náležitost žádosti potvrzení orgánu dohledu vykonávajícího dohled nad touto ovládající osobou. Obsahem tohoto potvrzení je, že se jedná o osobu podléhající jeho dohledu, jejíž důvěryhodnost tento orgán prověřil, a že nemá žádné aktuální poznatky svědčící o její nedůvěryhodnosti. Regulovanou institucí je osoba, která má sídlo v jiném členském státě a podléhá dohledu ve státě sídla této osoby, přičemž musí jít o osobu s činností obdobnou činnosti banky, spořitelního a úvěrního družstva, obchodníka s cennými papíry, pojišťovny, zajišťovny, platební instituce, instituce elektronických peněz nebo správce informací o platebním účtu nebo osobu, jejímž předmětem činnosti je jiná činnost na finančním trhu. Mezi jiné osoby vykonávající činnost na finančním trhu lze například zařadit osoby s činností obdobnou činnosti samostatného zprostředkovatele nebo směnárny, pokud se i u těchto osob se sídlem v jiném členském státě posuzuje jejich důvěryhodnost. Záměrem není, aby u těchto osob byla opětovně prověřována jejich důvěryhodnost.

Další přílohou k žádosti o povolení k činnosti samostatného zprostředkovatele je uvedení údajů o osobě oprávněné poskytovat nebo zprostředkovávat doplňkové penzijní spoření, pro kterou bude samostatný zprostředkovatel oprávněn zprostředkovávat doplňkové penzijní spoření, pokud je tento údaj v době žádosti žadateli znám. Tato informace má však pouze informativní charakter a má sloužit pouze pro účely zápisu tohoto údaje do registru vedeného Českou národní bankou (§ 80 odst. 2 písm. b) zákona o doplňkovém penzijním spoření). Pokud tento údaj není v době žádosti znám, oznámí ho dotčená osoba České národní bance

následně v rámci povinnosti oznámit změnu údajů, které jsou o ní v registru vedeny (§ 83 odst. 1 a 2 zákona o doplňkovém penzijním spoření). Tato povinnost se týká nejen změn údajů vedených v registru o osobě, ale i doplnění nového údaje, který prozatím v tomto registru uveden není.

K § 15

Tento paragraf upřesňuje formát žádostí a příloh v případě žádostí o udělení oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele, které se podle zákona předkládají elektronicky.

K § 16

Ustanovení tohoto paragrafu upravuje postup v případě, kdy povaha věci vylučuje předložení přílohy nebo uvedení údajů podle této vyhlášky.

V odstavci 2 se stanoví, že žadatel nemusí předkládat některé informace a dokumenty veřejně dostupné z veřejných rejstříků (informace z veřejných rejstříků vedených podle zákona č. 304/2013 Sb.) nebo jiných informačních systémů veřejné správy (například informace vedené v živnostenském rejstříku podle zákona č. 455/1991 Sb.), jsou-li informace v nich vedené v aktuální podobě. Jde zejména o informace související s podnikatelskou činností dané osoby, resp. oprávněním, na základě kterého osoba provozuje podnikatelskou či živnostenskou činnost.

K § 17

Účinnost vyhlášky je stanovena na 1. květen 2020.